

กรอบการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาและยกระดับคลัสเตอร์ต้นแบบสู่ความเป็นเลิศ

1. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) หมายความว่า 7 SMEs วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมเติบโตอย่างต่อเนื่องยั่งยืน และร่างแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (Covid-19) ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสู่ภาคปฏิบัติเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จึงได้ดำเนินการสนับสนุนและพัฒนาคลัสเตอร์มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 - 2565 เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการเฉพาะกลุ่มซึ่งมีความต้องการความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน และจำเป็นต้องมีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเฉพาะสำหรับ SME แต่ละกลุ่ม สร้างกลุ่มหรือคลัสเตอร์ทำให้เกิดความเข้มแข็งและอยู่รอดได้ ต่อมาได้ยกระดับการพัฒนาคลัสเตอร์ให้ไปสู่การเป็นคลัสเตอร์ต้นแบบ (Idol) เนื่องจากเห็นถึงความสำคัญของการสร้างและการพัฒนาคลัสเตอร์ของผู้ประกอบการ SME ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นที่ต้องการของตลาด สร้างความเชื่อมโยงกันระหว่างผู้ประกอบการ ตลอดจนกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ หรือตั้งแต่เริ่มต้นไปจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์และสามารถจัดจำหน่ายได้ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงเชื่อมโยงให้ SME เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจขนาดใหญ่ โดยในปี 2566 กระบวนการพัฒนาดังกล่าวจะเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเป็นแนวทางหลัก สอดรับกับนโยบายการวางรากฐานระบบเศรษฐกิจสู่อนาคตในการสร้างผู้ประกอบการยุคใหม่ โดยยกระดับพื้นฐานผู้ประกอบการจากรากฐานรากไปสู่ผู้ประกอบการ SME ยุคใหม่ตามแนวทาง กลุ่มเป้าหมาย และทิศทางแผนงาน ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคลัสเตอร์รูปแบบต่างๆ ให้สามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ
- 2.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคลัสเตอร์ให้สามารถยกระดับเป็นคลัสเตอร์ต้นแบบ
- 2.3 เพื่อส่งเสริมการนำประโยชน์จากการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายทางตรง : ผู้ประกอบการ SME ในคลัสเตอร์เป้าหมาย ที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือทางสังคม ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจเกษตร กลุ่มธุรกิจสุขภาพ รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นต้น

- กลุ่มเป้าหมายทางอ้อม : (1) หน่วยงานดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมคลัสเตอร์
(2) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

4. พื้นที่ดำเนินการ

ทั่วประเทศ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิต	หน่วยนับ	เป้าหมาย	วิธีการวัด
1 รายงานการศึกษาและวิเคราะห์แนวการพัฒนาคลัสเตอร์รูปแบบต่างๆ	เรื่อง	1	จำนวนรายงานการศึกษาวิเคราะห์
2 จำนวนคลัสเตอร์ที่เข้ารับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ	คลัสเตอร์	3	จำนวนคลัสเตอร์ที่ได้รับการส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนา
ผลลัพธ์	หน่วยนับ	เป้าหมาย	วิธีการวัด
เกิดคลัสเตอร์ต้นแบบ	คลัสเตอร์	3	จำนวนคลัสเตอร์ที่ได้รับการส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนา เกิดคลัสเตอร์ต้นแบบ
ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	วิธีการวัด
ลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ หรือมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ล้านบาท	150	มูลค่าทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ SME ที่เข้าร่วมโครงการ

6. แนวทาง/แผนการดำเนินงาน

1. ศึกษาแนวทางการส่งเสริมคลัสเตอร์ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมวิเคราะห์กลไกการพัฒนาศักยภาพคลัสเตอร์ในประเทศ และเสนอแนะคลัสเตอร์สู่ความเป็นเลิศ

1.1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมคลัสเตอร์ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมวิเคราะห์กลไกการพัฒนาศักยภาพคลัสเตอร์ในประเทศ

1.2 สัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษาและเสนอแนะคลัสเตอร์สู่ความเป็นเลิศ

2. คัดเลือกคลัสเตอร์ที่มีโอกาสพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

3. ส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนาคลัสเตอร์ที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อยกระดับเป็นคลัสเตอร์ต้นแบบ พร้อมสรุปผลการพัฒนา

3.1 พัฒนาศักยภาพเชิงลึกให้กับผู้ประกอบการในคลัสเตอร์ต้นแบบ โดยการนำเทคโนโลยีนวัตกรรม และงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ

3.2 พัฒนาระบบกลางของคลัสเตอร์ต้นแบบ เพื่อให้คลัสเตอร์สามารถใช้ประโยชน์จากระบบร่วมกัน อาทิ - ระบบตลาดกลางของคลัสเตอร์และจัดทำเครือข่ายด้านการตลาดร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน ทั้งตลาดออนไลน์และตลาดออฟไลน์ รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมทางการตลาด - ระบบ Data Sharing เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลแต่ละคลัสเตอร์ และพัฒนา CDA เพื่อให้สามารถดูแลระบบ data Sharing ของคลัสเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ระบบจัดการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจของคลัสเตอร์ (Cluster Resource Planning) หรือระบบอื่นที่คลัสเตอร์สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน

4. ประสานและติดตามการดำเนินโครงการ

7. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

14,642,100บาท (สิบสี่ล้านหกแสนสี่หมื่นสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

8. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาร่วมดำเนินการ ถึงวันที่ 15 กันยายน 2566

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ (ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจ SMEs)

- นางสาวสุนทรี เจตนาอนุเคราะห์ โทร. 02-298-3182 Email : suntaree@sme.go.th
- นางสาวทัศนีย์ ศรีรักษ์ โทร. 02-298-3255 Email : tassanee@sme.go.th